

Samrådsspørgsmål E

Ministeren bedes oplyse, hvorfor regeringen har skiftet grundlæggende holdning til afgiftsstigninger på øl, vin, sodavand, chokolade, slik og cigaretter i sit finanslovsudspil i forhold til tidligere meldinger fra S og SF om afgifter på blandt andet usunde varer.

Svar:

Regeringen har ikke – som spørgeren antyder - skiftet grundlæggende holdning til afgiftsstigninger på øl, vin, sodavand, chokolade, slik og cigaretter i sit finanslovsudspil i forhold til tidligere udmeldinger fra S, SF og de radikale.

I opposition foreslog vi således finansieringselementer fra højere afgifter på usunde varer, og det er det, vi nu foreslår som regering ved at forhøje afgifterne på sodavand, chokolade og slik og i øvrigt udvide afgiftsgrundlaget i chokoladeafgiftsloven, så vi får flere varer med et højt indhold af tilsat sukker pålagt afgift.

Tilsvarende foreslog de radikale i opposition at forhøje de samme afgifter og herudover at forhøje afgifterne på øl og vin, og det foreslår regeringen også at gøre i sit finanslovsudspil.

Og regeringen består som bekendt af S, SF og de radikale og jeg synes derfor, der er god overensstemmelse mellem tidligere udmeldinger, og det som regeringen nu foreslår i finanslovsudspillet.

Det er rigtigt, at partierne tidligere har støttet højere afgiftsstigninger på tobak og cigaretter, end hvad vi nu i første omgang har foreslået. Men det skal ses i lyset af, at der er meget stor usikkerhed knyttet til provenuberegningerne af tobaksafgiftsforhøjelserne, hvilket også den tidligere regering var klar over.

Usikkerheden knytter sig især til, hvornår den såkaldte ketchup-effekt indtræder, og jeg er opmærksom på, at den tidligere regering gik så langt, som det var muligt ifølge den seneste *status over grænsehandel* fra 2010 svarende til en Prince pris på 39 kr. per 20 styk.

Den pris blev imidlertid beregnet i foråret 2010, og den er først rigtig slået igennem i markedet i løbet af 2011. I den samme periode er der også sket ændringer i landene omkring os, ligesom Sverige og Tyskland har vedtaget forhøjelser der først træder i kraft i 2012.

Desuden har den almindelige prisudvikling medført, at nettoprisindekset fra juli 2009 og frem til september 2011 er steget med ca. 4,4 pct., hvilket indebærer, at den pris på 33 kr., som var udgangspunkt for beregningerne i *Status over grænsehandel* fra 2010, i dag ville svare til en pris på ca. 34,5 kr. per 20 styk. Dermed vil den højst mulige afgiftsstigning uden provenutab ifølge de tidligere beregninger udgøre omkring 40,5 kr. per 20 styk, svarende til en stigning på 1,5 kr. per 20 styk.

Det er derfor sandsynligt, at der er et begrænset

rum for yderligere afgiftsstigninger, som det ligeledes skønnedes tilfældet med den seneste forhøjelse under den tidligere regering. For her var der jo også risiko, og det er vigtigt at man husker på det, for at der kunne udløses ketchupeffekter, hvilket dog ikke synes at være sket.

I lyset heraf foreslår regeringen derfor, at afgifterne forhøjes svarende til 3 kr. per 20 stk. cigaretter, hvilket jo i øvrigt er nogenlunde på niveau med den tidligere regerings forhøjelse på godt 2 kr. i gennemsnit - især når man tager hensyn til den almindelige prisudvikling.

Det er klart, at også vi dermed risikerer en ketchupeffekt. Der er en risiko for provenutab, hvis det sker. Men der er også en mulighed for, at afgiftsforhøjelsen giver et merprovenu. Hvornår ketchup-effekten indtræder, er i sagens natur meget usikkert og kan ikke forudsiges præcist. Derfor har vi valgt ikke at budgettere med noget provenu fra forhøjelsen. Vi vil først disponere over et merprovenu, når vi har set det. Kommer der et mindreprovenu, har vi klart tilkendegivet, at vi vil finde alternativ finansiering.

I forhold til cigaretterne har vi valgt at gå forsigtigt frem og vi har så også mulighed for at overvåge udviklingen i grænsehandlen, inden vi foreslår yderligere forhøjelser, men det er fortsat den politiske ambition at forhøje afgifterne på cigaretter og tobak svarende til en prisstigning på 10 kr. per 20 stk.

Regeringen har nemlig en klar sundhedspolitisk målsætning, om at rygning skal bekæmpes. Vi synes faktisk, at tvivlen omkring ketchupeffekten og tvivlen omkring provenueffekten skal komme sundheden til gode, og derfor er vi også risikovillige, når det gælder højere tobaksafgifter. Når vi ikke budgetterer med noget provenu, er det jo samtidig en understregning af, at det vigtigste for os ikke er - og aldrig har været - pengene. Det er sundheden.